

Зень добры, новы год вучэбны!

Пралетары ўсіх краін, аднайцеся!

Орган парткома, рэктарата, мясцома, камітэта ЛКСМБ і прафкома Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя У. І. Леніна

№ 23 (454) Серада, 5 верасня 1961 г. Цана 1 кап.

У БДУ прыйшлі навічкі

Слова — першакурснікам

Мара збылася

На цаліне адбылася прыверка нашай сілы волі, упартасці, працавітасці. Мне, напрыклад, прыйшлося быць спачатку разгрузчыцай зерня на таку, потым вагаўшчыцай, выхавателем у дзіцячым садзе, культработнікам. Работа вельмі захапляючая, а галоўнае, цікавая, жывая.

Калі прыйшоў снежань 1960 года і асаблівай работы ў саўгасе не было, я разлічылася з работай і прыехала ў Мінск, каб прайсці падрыхтоўчыя курсы пры Беларускаім дзяржаўным ўніверсітэце імя Леніна.

У гэтым годзе я трымала ўступныя экзамены на філалагічны факультэт і стала студэнткай. Мара мая збылася!

Рая ПРУДЗІЧ.

МІР

Мір — жыццё і каханне,
Шчасце, радасць, усмешкі,
Галубоў вуркатанне,
Дружбы светлыя сцежкі.
Гэта — мора пшаніцы,
Свірны, поўныя збожжа,
Подых чыстых крывіцаў,
У Сусвет падарожжа.
Мір — Камуны ўрачыстасць,
Думкі ўзлёт, нашых мараў...
Людзі! Неба ачысім
Ад вайны чорных хмараў.
М. КУЛІНКОВІЧ,
студэнт-завочнік 1-га курса.

ўпэўнена ідзе да камунізма, правільны.

Наша краіна ўпершыню ў гісторыі чалавецтва запусціла першы спадарожнік Зямлі, а феаменальныя палёты першых ў свеце касманаўтаў Юрыя Гагарына і Германа Цітова даказалі ўсяму свету, што і цяпер Савецкі Саюз ўпэўнена ідзе наперадзе ў развіцці навукі і тэхнікі, у асваенні і вывучэнні таямніц космасу. Нязменнымі спадарожнікамі савецкага народа з'яўляюцца мір і шчасце.

Нядаўна апублікаваны праект Праграмы Камуністычнай партыі Савецкага Саюза пацвердзіў, што наш народ жадае жыць у міры і дружбе з усімі народамі свету, што савецкія людзі не хочуць вайны, а ўсе свае сілы аддаюць мірнай, стваральнай працы.

Нашай краіне з яе растучай прамысловасцю, навукай, культурай патрэбны новыя і новыя кадры кваліфікаваных, выдатна ведаючых сваю справу

Цяпер, калі я ўжо студэнтка, мне часта ўспамінаецца той летні дзень 1957 года, калі я толькі што атрымала атэстат сталасці. Перад намі, учарашнімі дзесяцікласнікамі адкрылася шырокая дарога ў жыццё. «Кім быць? З чаго пачаць?» — такія пытанні задае сабе амаль кожны, хто атрымлівае атэстат сталасці. Спачатку я многа думала аб наступленні ў Ленінградскі дзяржаўны ўніверсітэт. Але я ведала, ды і не толькі ведала, а і бачыла, што ў вышэйшых навучальных ўстановах, у першую чаргу бяруць людзей, якія працавалі на вытворчасці не менш двух год. З вялікай заідрасцю глядзела я на людзей, якія мелі працоўны стаж і становіліся студэнтамі.

Рашэнне ісці на вытворчасць прыйшло не адразу. 24 верасня 1957 года стаў маім першым рабочым днём. Было гэта ў г. Бабруйску, у арцелі «Швейпром», дзе я ў якасці вучаніцы пачала свой працоўны шлях.

Ад станка

Ці даўно гэта было — апошні экзамен, выпускны вечар, атэстат сталасці. Куды пайсці? Я вырашыла гэта пытанне адразу.

У той час на магілёўскім заводзе «Электрарухавік» ствараўся маладзёжны цэх. Сюды ішлі учарашнія дзесяцікласнікі, навучэнцы тэхнічных вучылішчаў, юнакі і дзяўчаты са спецыяльнасцямі і без іх. Стала вучыцца на свідравальшчыцу і я. Праз пяць месяцаў, атрымаўшы другі разрад, пачала самастойна працаваць.

Але думка пра далейшую вучобу не пакідала мяне. Яшчэ ў школе я захаплялася фізікай, любіла праводзіць розныя вопыты. Калі я працавала ў механа-штампавачным цаху, вельмі часта прыходзілася сустрэкацца з такімі пытаннямі, на якія не заўсёды магла даць адказ.

Цяпер я стала студэнткай БДУ. І тут атрымаю тое, да чаго імкнулася ў школе і на заводзе, — буду вывучаць любімы прадмет.

Тамара ГОЛУБ.

Я выбраў фізіку

Яшчэ ўчора, здаецца, я стаў у каравуле. А сёння перада мной, як і тысячамі маіх аднагодкаў, адчыніліся дзверы аўдыторый. Пачалося новае жыццё, з'явіліся новыя клопаты. І я рад гэтым пераменам, таму што дарога ва ўніверсітэт для мяне пачалася даўно.

Пасля заканчэння сямігадовага ўступнага ў Полацкае педвучылішча. З 1957 года працаваў настаўнікам малодшых класаў, потым прызвалі ў армію...

Мяне заўсёды вабіла фізіка — складаная і вельмі цікавая навука, і я бясконца жадна шукаў, што стаў студэнтам фізічнага факультэта. Ведаю: уперадзе будзе нямагла цяжкасцей. Але мне падабаецца фізіка, і па гэтай жа будзе старацца пераадоўваць перашкоды.

Сяргей Слесарэвіч.

Гэта будзе мой новы дом.

Фотаэцюд Р. ЗАЛЕСКАГА.

Абмеркаванне праекта Праграмы КПСС

У атмасферы адзінадушнага адабрэння праходзіць ва ўніверсітэце абмеркаванне праекта Праграмы КПСС. Камуністы, кандыдаты партыі, камсамольцы, выкладчыкі, аспіранты, абслугоўваючы персанал — увесь калектыў ўніверсітэта ўсім сэрцам прыняў велічныя перспектывы, якія паставіла партыя перад савецкім народам.

Учора на філфаку і гістфаку адбыліся партыйныя сходы, на якіх камуністы аднагалосна прынялі рэзалюцыю ў падтрымку праекта Праграмы Камуністычнай партыі Савецкага Саюза.

Абмеркаванне праекта Праграмы ідзе і на іншых факультэтах.

ЗА ВУЧОВУ, СЯБРЫ!

Наступіў новы навучальны год. З новымі сіламі сустрэкаюць яго выкладчыкі і студэнты Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта. Частка студэнтаў не першы год займаецца ва ўніверсітэце, але нямаюць і такіх, якія ўпершыню пераступілі парог гэтай старэйшай у рэспубліцы і слаўнай сваімі традыцыямі вышэйшай навучальнай установы.

Толькі на стацыянарныя аддзяленні хімічнага, географічнага, фізічнага, біялагічнага, філалагічнага, матэматычнага, гістарычнага, юрыдычнага факультэтаў прынята 775 студэнтаў. Гэтае папаўненне ў 1961/1962 навучальным годзе прыйшло ва ўніверсітэт з калгасных палёў, фабрык, заводаў. Большасць ужо прынятых студэнтаў — людзі са стажам, працаваўшыя не адзін год.

Кожны новы навучальны год нясе з сабою нешта новае. 1961/1962 вучэбны год пачынаецца ў абстаноўцы, калі савецкі народ дабіваецца ўсе большых поспехаў у прамысловасці і сельскай гаспадарцы, на розных участках працоўнай дзейнасці. Нашы поспехі — яркае сведчанне таго, што шлях нашага народа, які

спецыялістаў. З пачаткам новага навучальнага года ўніверсітэт пачынае каваць новы атрад інжынераў, хімікаў, фізікаў, матэматыкаў, настаўнікаў, журналістаў і г. д. Сотні выпускнікоў БДУ імя Леніна ўжо працуюць на заводах і ў школах, у навуковых лабараторыях і іншых спецыяльных установах рэспублікі.

Увагу, клопаты Камуністычнай партыі да выхавання падростаючага пакалення мы бачым усюды. Многа радасных змен адбываецца вакол нас у жыцці. Не абыйшлі яны і наш ўніверсітэт. Няспынна абнаўляюцца лабараторыі ўніверсітэта, пашыраюцца яго кафедры, а да дня 22 з'езда КПСС калектывы рабочых УНР-67 і УНР-68 закончаць аддзелачныя і абліцовачныя работы ў новым корпусе ўніверсітэта.

Усім студэнтам і выкладчыкам ўніверсітэта трэба з першага дня вучэбнага года ўключыцца ў напружаную творчую працу і вучобу.

Новых вам поспехаў, сябры!

Наша новае папаўненне

Ад станка, з калгаснай вёскі, са школьнай скамейкі прыйшло ва ўніверсітэт у гэтым годзе новае папаўненне. Наша дружная студэнткая сям'я папоўнілася вялікай колькасцю першакурснікаў.

У гэтым годзе ва ўніверсітэт значна быў павялічаны прыём на стацыянарнае, завочнае, вячэрняе навучанне. Так, напрыклад, на стацыянар прынята 775 чалавек, з іх 446 маюць працоўны стаж. Прыкладна столькі ж прынята на завочныя факультэты, удвая менш — на вячэрні. Асаблі-

ва павялічаны прыём на фізічны і матэматычны факультэты. Хто ж яны, прыйшоўшыя ва ўніверсітэт? Пераважаючая большасць — людзі са стажам.

Многія вучацца без адрыву ад вытворчасці. На стацыянары будуюць вучыцца былыя рабочыя, служачыя, дэмабілізаваныя воіны, асабліва на філалагічным, юрыдычным і гістарычным факультэтах.

На іншых жа факультэтах разам з людзьмі са стажам будуць займацца учарашнія дзесяцікласнікі.

Радасна вітае сяброў другакурсік АЛЯКСАНДР ДУДКО.

Вас вінішу Даніла Шыла

Ну, вось і добра — усе вы ўжо сабраліся, зляцеліся ў інтэрнат. Ззаду цікавае лета, вясёлы адпачынак, а ў каго — і практыка. Радасна на душы, аж вушы шчыпле. Колькі цяпер усмешак, шчырых сяброўскіх абдымкаў.

Некаторыя, аднак, засмучаюцца. Іду я ўчора па калідоры ў інтэрнаце. Гэта па вуліцы Свярдлова. Бегаюць навокал студэнты з чамаданамі, сеткамі, тазікамі, стаканамі. Як перад святам! Раптам чую на трэцім паверсе гоман. Не, не гоман — лямант. У чым справа? Мо' танцы якія, думаю. Бо так толькі на танцах ды на кірмашы бывае. Прыбягаю. Скажы прама — адразу, як пішуць класікі, настала расчараванне. Танцаў не было. А лямант усё ж цяжкай хмарай вісеў у калідоры. Аказваецца, гэта дзячаты кірмаш утварылі. А было чаго? Пастаяў, паслухай. Адно не ў той пакой паялілі, што хацела; а другая шуму з вуліцы байца. Поднае нездавальненне парадкамі. Ат, думаю, без мяне разбярэцца. Цішэй будзе!

Пайшоў у біялагічны корпус. Аглядаюся па баках — людзей шмат незнаёмых. Ну, канешне — першакурснікі прыехалі. Забайны народ яны. Але, відаць, добры і дапытлівы — усё ходзяць і пытаюцца. І я ім крышачку зайздросічу. Цэлых пяць гадоў будуць яны тут жыць і вучыцца, а я ўжо...

Дыялекталагічны гурток аб'ядноўвае студэнтаў філалагічнага факультэта і працуе ўжо шмат гадоў.

Сябры мае раз'ехаліся. Ды і мне пара ў дарогу. А то загуляўся янога вы будзеце зараз вучыцца...

А першакурснікі? Усё толькі пачынаецца. І я, Даніла Шыла, ад душы вінішу вас, мае дарагія незнаёмыя сябры, з уступленнем у новую паласу жыцця. Тут вы будзеце вывучаць таямніцы атамнага ядра і канчаткі сямнаццацістага стагоддзя, уласціваці металаў і чалавечых душ. Перад вамі адкрыецца новы цудоўны свет ведаў. Дык поўнымі грудзьмі ўдыхайце наветра навукі! Раскрывайце шырэй вочы і натапырвайце вушы. Ваша багацце, самае вялікае і неацэннае, — здабытыя веды. Упітайце іх як найбольш. Бо

праз пяць гадоў вам прыдзецца несіці свае веды народу, на сродкі якога вы будзеце зараз вучыцца...

Але я, здаецца, кіннуўся у рыторыку. Прабачце, бывае! Захапляюся часам. Зразумейце мяне — павучаць вас не збіраецца Даніла Шыла. Проста я хачу нажадаць вам і, наогул, усім нашым студэнтам найлепшых поспехаў у вучобе, ва ўсім жыцці. Я хачу сказаць: будзем сябрамі. Добрымі, шчырымі, патрабавальнымі! Тады я не буду пісаць фельетонаў. Буду пісаць байкі — доўгія і кароткія, альбо зусім лірыкам стану.

А пакуль што застаюся ваш
ДАНІЛА ШЫЛА,
сябра сябрам і вораг абібокам.

Брыгадзір гранітчыкаў РАДЗІН і рабочы ЛІТВІНЧУК за работай.

Фота аўтара.

І ВЫРАС ПАЛАЦ НА

Р Э П
А Той, хто бачыў, як закладваліся першыя каменні новага корпуса ўніверсітэта, адзначае, што сцены яго раслі амаль на вачах. З кожным днём універсітэт падымаўся вышэй, і вось ужо вырас новы шматпавярховы будынак, сапраўдны Палац навукі.

Усё гэта зрабілі будаўнікі, рабочыя розных спецыяльнасцей. Спачатку тут працавалі экскаватаршчыкі, мантажнікі, каменшчыкі, потым цесляры, дрэваапрацоўшчыкі, цяпер — тынкоўшчыкі, маляры і г. д. Гэта дзякуючы іх працы і вырас універсітэт.

ШТО ЗАСТАЛОСЯ ЗРАБІЦЬ?

Т Ы У НОВЫМ корпусе. Першы паверх яшчэ не закончаны. Тут бітая цэгла, незакончаная праводка, смецце... Але як толькі скончыўся аб'едзненны перапынак, будаўнікі дружна прыступілі да работы ў вестыбюлі. Калі падняцца па лесвіцы на другі, трэці, чацвёрты паверхі, то убачыш зусім другі малюнак. Тут ужо аддзеланыя работы ідуць к канцу, пахне свежымі фарбамі, устаноўлены люстры, дзверы. Праўда, гэтыя дзверы яшчэ мала адчыняліся, але хутка прыдуць сюды студэнты і адкрыюць іх сотні раз...

На апошнім паверсе пабудавана прыгожая актавая зала з высокімі вокнамі, балконам. Тут жа можна будзе паглядзець кіно. Наогул, у новым універсітэце будзе многа шкла, мармуру, святла. У залах ужо з'яўляюцца золатам кандэлябры, паркет, лесвіцы, перагародкі аддзеланы з прыгожага прыроднага дубу, і хутка загарэцца тут лямпы дзённага святла.

А Б ЧЫМ РАСКА
БУДАЎН

НА БУДАЎНІЦТВА корпуса працуюць цяпер сантэхнікі, электрыкі. Звонку корпус абшэрым гранітам. Гданую работу выконваюць сакаваліфікаваныя рабочыя брыгады Уладзіміра Ра

Некалькі год назад ехаў у Мінск з Масквы ты для яго тут аказала пачаты край. На будаўноўнага ўніверсітэта спапрацавалі 4 гранітчыкі. Алтага было мала. Нядаўна Украіны прыехалі яшчэ 4 датныя спецыялісты і цяпер работу гранітчыкі думваюць зкончыць да 5 верасня. Дзеёны нормы кожны з іх перавыконвае ўдвая. Добра працуюць Віктар Харохорын, Сцяпан Кавальчук, Мікола Мірончык і другія члены брыгады.

А ўверсе, у актавай зале, працуюць электрыкі, маляры. Маляр Лёўцыян Васілеўскі з брыгады Заплюцкага расказвае: — Працуем мы, пераходзячы з паверха на паверх. Работа ідзе без перабоў. Але не абыходзіцца без «кроплі дзёгцю». Нярэдка электрыкі, сантэхнікі не спалучаюць сваю работу з нашай і прыходзіцца перапрацаваць.

Усе работы па заканчэнню будаўніцтва ідуць цяпер поўным ходам. Рабочыя УНР-67 і УНР-68, што працуюць на будаўніцтва корпуса, выдатнымі працоўнымі дасягненнімі сустракаюць 22 з'езд Камуністычнай партыі Савецкага Саюза.

Р. ЗАЛЕСКІ.

У пошуках моўных жамчужын

Самая напружаная пара наступае для гурткоўцаў у час летніх канікул... Яны дзеляцца на экспедыцыйныя групы і выязджаюць у раёны для збору гаворак Міншчыны. Гэтыя матэрыялы будуць абагулены ў Абласным слоўніку. Гэтым летам гурткоўцы праявілі асабліваю актыўнасць. Матэрыялы сабіралі 42 чалавекі ў васьмі населеных пунктах вобласці.

Зладжана працавала група студэнтаў у вёсцы Паплавы Бярэзінскага раёна. Асабліваю стараннасць у працы праяўлялі студэнткі 4 курса аддзялення беларускай мовы і літаратуры Валя Гаварэнь, Уладзіслава Харко. А студэнтка 4 курса рускага аддзялення Лілія Рублеўская заваявала такое давер'е ў калгаснікаў, што тыя часта прыходзілі да яе на кватэру самі і заяўлялі, што жадаюць назваць мясцовыя дрэвы, ягады, грыбы.

Якую карысць дае экспедыцыя студэнту-філолагу? Трэба прама сказаць: вялікую. Аб гэтым трапна выказаўся член групы, студэнт вячэрняга факультэта Пётр Малафей:

— Асабіста мне экспедыцыя дала многае. Значна ўзбагаціўся мой лексікон рыбалявецкімі, пчаларскімі і іншымі тэрмінамі. У слоўніках прыводзяцца звычайна толькі два прыклады метафразы: тарелка—талерка, ладонь — далонь. Ад паплаў-

□
Летнія
дыялекталагічныя
экспедыцыі

□
цаў я даведаўся і магу прывесці новыя прыклады метафразы. У наступным годзе я зноў паеду ў экспедыцыю!

А які багаты фальклор у паплаўцаў! У прыказках і прымаўках шмат павучальнасці: «Рыбка на нераст, кароўка на верас», «Прышоў Пакроў — гані ў хлеў кароў» і інш.

Мы прызвычаліся лічыць словы сажалка—пруд, чарка—кілішак сінонімамі. А для жыхароў вёскі Паплавы гэта не так. Там сажалка — гэта вадаём з абкладзенымі бяргавымі сценамі, а пруд — без такіх сцен. Кілішак — гэта чарка з ножкай, а чарка — гэта невялікая шклянка.

Для высвятлення запасу слоў народнай лексікі па ганчарнай, рыбаляўнай, пчаларскай справах члены экспедыцыі наведвалі многія населеныя пункты і гарадскі пасёлак Беразіно. Гэты раён аказаўся цікавым у тых адносінах, што ў ім «сустрэліся» мінскія і магілёўскія гаворкі. Вёска Мікулічы ўсяго на пяць кіламетраў бліжэй за Паплавы да Мінска, а паміж імі значная дыялектная розніца.

Мікулічы: луста, споў, узёў.

Паплавы: скіба, спаў, узяў.

А колькі мясцовых дыялектных лексічных асаблівасцей у гэтым раёне! Вось некаторыя з іх: анталяжы (карункі), улазіны (наваселле), двуручнік (рубанак — баран), купелішча (пляж) і інш.

В. МАРОЗАУ,
кіраўнік групы дыялекталагічнай экспедыцыі.

Паездка ў Ленінград

Праз некалькі мінут поезд адправіцца. Займаем свае месцы ў вагонах. Ціха праплывае паўз вокны вакзал. Да пабачэння, Мінск! Уперадзе цікавая дарога, якая прывядзе нас у цудоўны горад на Няве.

Паездка ў Ленінград была задумана яшчэ зімой. І толькі ў пачатку ліпеня ажыццявілася. Нас было сорак чалавек з усіх факультэтаў.

Непрыкметна праляцелі ў дарозе гадзіны. І вось мы ўжо ідзем па вуліцах легендарнага горада, дзе кожны дом — архітэктурны

помнік і сведка слаўнай гісторыі нашай краіны. За сем дзён мы паспелі пабываць у розных месцах горада. Цікавай была экскурсія ў Эрмітаж, які з'яўляецца сапраўднай скарбніцай сусветнай культуры. Мы наведвалі таксама Музей Рэвалюцыі, домік-музей Пятра I, Рускі музей. Пабывалі таксама ў Летнім садзе, Пушкіне.

Мы назаўсёды запомнім цудоўны Ленінград, яго масты, музеі, паркі.

Фаіна НІКІЦІНА,
студэнтка 5 курса філфака.

ФІЗКУЛЬТУРА І СПОРТ

Летнія спартыўныя навіны

Т РЫЦЦАЦЬ ПЯЦЬ нашых спартсменаў удзельнічалі ў стартах усесаюзнай спартакіяды прафсаюзаў. Удала выступілі легкаатлеты, якія занялі восьмае месца на групе каманд ВДУ. Студэнт 3 курса юрыдычнага факультэта Іван Бакуновіч быў другім ў хадзьбе на 50 км. Упершыню на гэтых спаборніцтвах ён выканаў норму майстра спорту. Высокі вынік паказала ў штурханні ядра Марыя Верамейчык. Ён значна вышэй нарматыву першага разраду:

На заключным вечары спартакіяды спартыўны клуб нашага ўніверсітэта быў узнагароджан спецыяльным прызам ВЦСПС за малавы ўдзел у фінале усесаюзнай спартакіяды.

□
КАМАНДА нашых шашыстаў у складзе супрацоўнікаў вылічальнага цэнтра В. Драбушэвіча, Н. Лепашынскага і студэнтаў матфака С. Розіна, А. Абрамовіча, Я. Кухарчука і Л. Леснай заваявала права аспрэчваць першынст-

во Цэнтральнага Савета ДСТ «Буравеснік». Фінальныя гульні праходзілі з 5 па 7 ліпеня ў Харкаве. Першынство аспрэчалі 17 каманд. Нашы шашысты заваявалі шостае агульнакаманднае месца. Найлепшых індывідуальных вынікаў дасягнуў В. Драбушэвіч.

□
П ЯЦЬ ГРУП турыстаў нашага ўніверсітэта падарожнічалі летам па роднаму краю. Адна з іх, якую ўзначалілі ветэраны ўніверсітэцкага турызма М. Неменман і А. Федэнка, пабывала ў гарах Цянь-Шаня. Там яны знялі аматарскі кінафільм, які нядаўна быў паказан Мінскай студыяй тэлебачання.

□
З ВЫШ 260 студэнтаў ўніверсітэта адпачывала ў спартыўным лагэры на возеры Нарач. Яны хадзілі ў турысцкія падарожжы, трэніраваліся пад наглядом вопытных трэнераў.

У адраўленчым лагэры перадак дня быў арганізаваны так, што да апоўдня спартсмены зай-

маліся аднымі відамі спорту, а пасля апоўдня — другімі. Так, зраніцы адпачываючыя веславалі на лодках, плавалі, рабілі турысцкія паходы па навакольнай мясцо-

ваці, а вечарам гулялі ў валейбол, баскетбол, выконвалі розныя гімнастычныя практыкаванні, а лёгкаатлеты трэніраваліся на гаравых дарожках і спартыўных пляцоўках.

Усе спартсмены былі размеркаваны па спартыўных аддзяленнях. Двойчы адбылася спартакіяда больш чым на пяці відах спорту.

Акрамя таго спартсмены Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта неаднаразова сустракаліся ў сяброўскіх гульнях з камандамі спартыўнага лагэра Інстытута народнай гаспадаркі, Дому адпачынку «Нарач».

Рэдактар М. ЦІКОЦКІ.
НАШ АДРАС:
Мінск,
Універсітэцкі гарадок,
біякорпус, 31.
Тэлефон: 2-07-19
Друкарня выдавецтва
МВСС і ПА БССР.

АТ 06593. Зак. 1727